

Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā
Projekta ietvars un rezultāti

Labāk vienreiz redzēt nekā 10x dzirdēt

<https://restore.daba.gov.lv/public/>

Mērķis:

Izstrādāt lēmumu
pieņemšanas atbalsta
instrumentus degradētu
kūdrāju teritoriju turpmākas
izmantošanas plānošanai,
līdzsvarojot bioloģiskās
daudzveidības atjaunošanu,
ekonomisko potenciālu un
SEG emisiju samazinājumu
negatīvo klimata pārmaiņu
ietekmes mazināšanai
ilgtermiņā

"Peatland is 95 percent water. This means that peat is wetter than milk but you can walk over it. It's the closest you can get to Jesus Christ" (peat scientist Hans Joosten of the University of Greifswald in Germany)

LIFE REstore :

Aktuāls un **praktisks** projekts, kura rezultāti ir vērtīgs papildinājums Vides un klimata politikas dokumentiem (topošajai Kūdras stratēģijai un pamats SEG nacionālajiem emisiju faktoriem apsaimniekotos mitrājos)

Moderns – ar ērtiem un praktiskiem IT risinājumiem (webrīks un publiski pieejama inventarizācijas datu bāze)

Aktualitāte. Klimata politika

- ANO Vispārējā Konvencija par klimata pārmaiņām (*Klimata konvencija*), Kioto protokols līdz 2020.gadam, Parīzes nolīgums pēc 2020.gada, ES likumdošana
- ZIZIMM regula 2018/841 par zemes izmantošanā, zemes izmantošanas maiņā un mežsaimniecībā radušos siltumnīcefekta gāzu emisiju un piesaistes iekļaušanu klimata un enerģētikas politikas satvarā laikposmam līdz 2030. gadam
- **Saistības no 2026. gada ietver arī mitrājus**
- **tieši skars arī kūdras ražotājus**

Klimata mērķi:

- Raksturot SEG emisijas kūdras ieguves ietekmētās platībās, izstrādāt nacionālos SEG emisiju faktori
- Aprobēta metodika, darbību dati
- FR un DE klīmats & vides piesārņojums ir atšķirīgs no Latvijas – nevar salīdzināt emisijas. Šobrīd “vidējie” IPCC SEG emisiju faktori pamatā balstās uz pētījumiem šajās valstīs. Baltijas reģionā faktiski šādi pētījumi nebija veikti, savukārt kūdras ieguve Baltijā ir nozīmīgs spēlētājs

Inventarizācijas kopsavilkums - projekta ietvars & degradēti kūdrāji projekta interpretācijā

6. Tabula. Kūdras ieguves ietekmēto kūdrāju inventarizācijas rezultāti

Kūdras ieguves (19.–21. gs.) ietekmētās platības uz 01.01.2016. ha	Kūdras ieguves (19.–21. gs.) ietekmēto platību raksturojums, ha							
	Platības, kur notikusi vai notiek reaktivācija							
	Kūdras ieguve uz 01.01.2016.	Dabīgā atjaunošanās (kūdra iegūta ar karjeru metodi)	Applūdu šās platības	Meži	Pļavas	Apbūve	Ogu ražošana	Degradēti kūdrāji
	2 380	7 110	6 823	363	266	219		
50 179	15 008		17 161				18 010	

Inventarizācijas ziņojumā

[..]Atbilstošākais turpmākas izmantošanas veids jāizvēlas degradētiem kūdrājiem 18 tūkst ha platībā. Lai nodrošinātu kūdras resursu racionālu izmantošanu, tajos degradētajos kūdrājos, kuros ir kūdra rūpnieciskai ieguvei nepieciešamā apjomā, kā labākais turpmākas izmantošanas veids apsverama kūdras ieguve, izņemot kūdrājus īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

Rekomendācijas 8 rekultivācijas veidiem

Krūmleņņu audzēšana

Liellogu dzērveņu
audzēšana

Apmežošana

Ūdenskrātuvju veidošana

Renaturalizācija

Lauksaimniecība

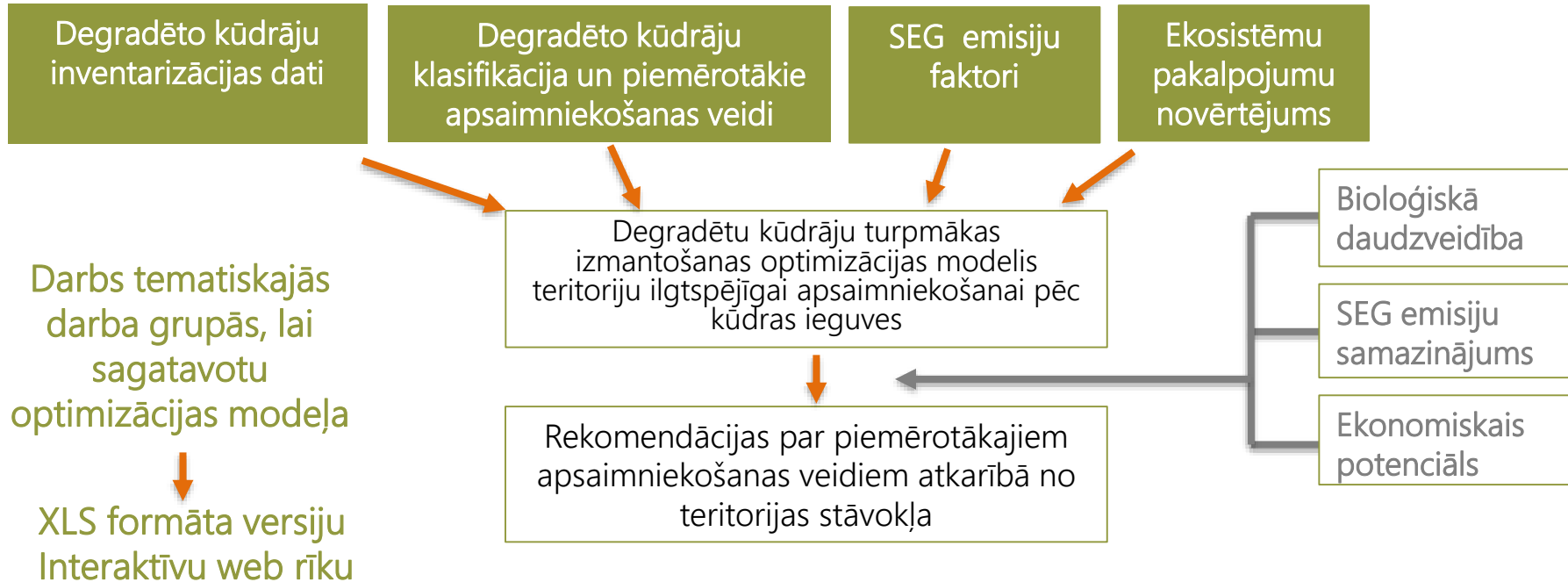
Ilggadīgo zālāju
ierīkošana

Paludikultūru audzēšana

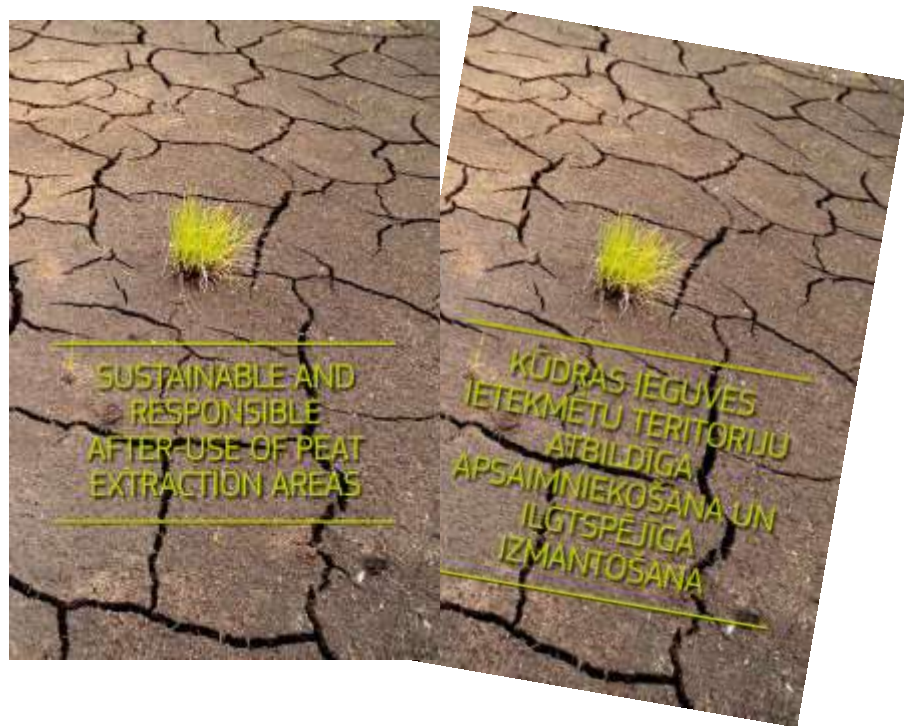

Degradētu kūdrāju turpmākas izmantošanas Optimizācijas modelis

LIFE REstore projekta rezultāti:

- radīta sadarbības platforma zināšanu apmaiņai un viedokļu veidošanai
- SEG emisiju uzskaites metodoloģijas aprobācija un pamats nacionālajiem SEG emisiju mērījumu faktoriem
- **Optimizācijas modelis** – praktisks atbalsta rīks lēmumu pieņemšanai par piemērotāko rekultivācijas veidu.
- **Rekomendācijas** rekultivācijas scenārijiem-ieguldījums topošajā Kūdras stratēģijā
- REstore grāmata – LV un EN
- Semināri un izglītojošas aktivitātes
- Tēmas aktualizācija
- LIFE REstore noslēguma konference

Praktisks projekts. Izmēģinājuma teritorijas

Vieta/ scenārijs	Platība, ha
Kaudziņu purvs/ dzērvenes	3,4 ha
Ķemeri/sfagnu stādīšana	0,46 ha
Laugas purvs/ ūdens līmeņa stabilizēšana	309 ha
Kaigu purvs/ lielogu krūmmelleņu stādījumi	4,2 ha
Kaigu purvs /kokaudžu stādījumi	9,45 ha
Kopējā platība	326,51 ha

Sfagnu stādīšana Lielajā Ķemeru tīrelī 18.05.2018.

Sastādīti vairāk kā 2200 kg sfagnu sūnu ~ 4500 m² platībā

Sfagnu stādīšana Lielajā Ķemeru tīrelī 07.09.2018.

Foto ieskats DL «Laugas purvs» dambju būvniecībā

Kopsavilkumā:

- Pirmais LIFE programmas Klimata pārmaiņu mazināšanas apakšprogrammas projekts sasniedzis daudz gan klimata jomā, gan praktiskos risinājumos, salāgojot dabas aizsardzības, klimata politikas un tautsaimniecības intereses
- projekta mērķi pilnībā tiks sasniegti līdz 2019.gada augustam

Paldies!

Latvijas
Ēdības
asociācija

restore.daba.gov.lv

@LIFE_REstore

LIFE REstore

liferestorelv

LIFE REstore

Aktivitātes tiek īstenotas ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas finansiālu atbalstu projekta "Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā" (LIFE REstore, LIFE14 CCM/LV/001103) ietvaros.

Informācija satur tikai projekta LIFE REstore īstenotāju redzējumu, Eiropas Komisijas Mazo un vidējo uzņēmumu izpildaģentūra nav atbildīga par sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu.

LIFE Restore | LIFE14 CCM/LV/001103